

FIȘA DISCIPLINEI

Curs opțional (5). Limbă și literatură română

Noutăți morfosintactice în GALR / Folclorul din perspectivă contemporană (în limba română)

Anul universitar 2025-2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea "Babeș-Bolyai"
1.2. Facultatea	Facultatea de Litere
1.3. Departamentul	Literatură Română și Teoria Literaturii
1.4. Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Limba și literatura română/Licențiat în filologie
1.7. Forma de învățământ	Zi

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		LLX5101 Curs opțional (5). Limbă și literatură română LLR5169 Noutăți morfosintactice în GALR / Folclorul din perspectivă contemporană (în limba română)				Codul disciplinei	LLX5101 / LLR5169
2.2. Titularul activităților de curs			Conf. univ. dr. Eleonora Sava				
2.3. Titularul activităților de seminar			Conf. univ. dr. Eleonora Sava				
2.4. Anul de studiu	3	2.5. Semestrul	5	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7. Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					28
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					14
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat (consiliere profesională)					8
Examinări					10
Alte activități					28
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				98	
3.8. Total ore pe semestru				154	
3.9. Numărul de credite				6	

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu este cazul
4.2. de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	sală de curs dotată cu tablă, calculator și videoproiector
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	sală de curs dotată cu tablă, calculator și videoproiector

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale/esențiale	<p>C1. Cunoașterea unor concepte fundamentale și a unor termeni funcționali în teoria și practica studiilor de folclor.</p> <p>C2. Descrierea și exemplificarea obiceiurilor folclorice românești din perspectivă contemporană.</p> <p>C3. Explicarea sărbătorilor calendaristice în contextul culturii folclorice românești.</p>
Competențe transversale	<p>CT1. Realizarea corelațiilor necesare și a transferului cunoștințelor în domeniul studiilor literare românești.</p> <p>CT2. Utilizarea componentelor domeniului studiilor literare și culturale în deplină concordanță cu etica profesională.</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Formarea capacității de analiză științifică a fenomenelor folclorice în contextul schimbărilor culturale ale epocii contemporane.
7.2 Obiectivele specifice	<p>Dobândirea unui limbaj conceptual adecvat studiilor de folclor și operaționalizarea conceptelor prin analiza principalelor sărbători calendaristice din cultura tradițională românească.</p> <p>Cunoașterea schimbărilor culturale care generează dinamismul tradiției.</p> <p>Înțelegerea faptelor de cultură tradițională în dinamica lor.</p>

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Organizarea cursului, prezentarea tematicii și a bibliografiei; discutarea evaluării. Prezentarea principalelor concepte operaționale.	Prelegere, exemplificare. Predare la cursuri cu ajutorul proiecțiilor PowerPoint.	

<p>2. Tipuri de calendare. Descriere, cronologie, interpretare. Reforma calendarului. Implicații în cultura țărănească.</p> <p>Concepte de bază/ Cuvinte-cheie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • timp, calendar, sărbătoare • datină, obicei, tradiție • dinamismul tradiției <p>Bibliografie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Olteanu, Antoaneta, <i>Calendarele poporului român</i>, București, Paideia, 2001. • Știucă, Narcisa Alexandra, <i>Spirala sărbătorilor. Rosturi, tâlcuri și deslușiri</i>, Sibiu, Editura „Astra Museum”, 2014. 	<p>Prelegere, exemplificare. Predare la cursuri cu ajutorul proiecțiilor PowerPoint.</p>	
<p>3. Zilele săptămânii în imaginarul folcloric românesc. Ritmurile timpului hebdomadăr în cultura țărănească.</p> <p>Concepte de bază/ Cuvinte-cheie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Unități de timp • Timpul hebdomadăr • Concepția societăților cutumiare asupra timpului <p>Bibliografie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bernea, Ernest, <i>Spațiu, timp și cauzalitate la poporul român</i>, București, Humanitas, 2005. • Nicolau, Irina, <i>Ghidul sărbătorilor românești</i>, București, Humanitas, 2001. 	<p>Prelegere, exemplificare. Predare la cursuri cu ajutorul proiecțiilor PowerPoint.</p>	
<p>4. Clasificarea obiceiurilor folclorice</p> <p>Concepte de bază/ Cuvinte-cheie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obiceiuri calendaristice • obiceiuri ale vieții familiale • obiceiuri legate de ocupații tradiționale. <p>Bibliografie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bot, Nicolae, <i>Dreptul cutumiar și folclorul obiceiurilor</i>, în vol. <i>Studii de etnologie</i>, Volum îngrijit de Ioana Bot și Ileana Benga, Cluj, Casa Cărții de Știință, 2008, p. 164-175. • Pop, Mihai, <i>Obiceiuri tradiționale românești</i>, București, Univers, 1999. 	<p>Prelegere, exemplificare. Predare la cursuri cu ajutorul proiecțiilor PowerPoint.</p>	
<p>5. Ciclul festiv de iarnă. I. Crăciunul în cultura folclorică românească.</p> <p>Concepte de bază/ Cuvinte-cheie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Colindatul de ceată bărbătească • Funcțiile agrare și sociale ale colindatului. <p>Bibliografie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bot, Nicolae, <i>Contribuții la cunoașterea funcției colindelor</i>, în vol. <i>Studii de etnologie</i>, Cluj, Casa Cărții de Știință, 2008, p. 118-136. 	<p>Prelegere, exemplificare. Proiecții PowerPoint.</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • Caraman, Petru, <i>Colindatul la români, slavi și la alte popoare din sud-estul Europei</i>, București, Ed. Minerva, 1980. • Caraman, Petru, <i>Descolindatul în Orientul și Sud-Estul Europei. Studiu de folclor comparat</i>, Ediție îngrijită și postfață de Ion H. Ciubotaru, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 1997. 		
<p>6. Ciclul festiv de iarnă. II. Semnificația simbolică a celor 12 zile festive.</p> <p>Concepte de bază/ Cuvinte-cheie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rituri divinatorii, propițiatorii și apotropaice • Alimente rituale • Sorcova • Plugușorul <p>Bibliografie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bîrlea, Ovidiu, <i>Colindatul în Transilvania</i>, în „Anuarul Muzeului Etnografic al Transilvaniei pe anii 1965-1967”, Cluj, 1969. • Brătulescu, Monica, <i>Colinda românească</i>, București, Ed. Minerva, 1981. • Pamfile, Tudor, <i>Sărbătorile la români. Crăciunul: studiu etnografic</i>, București, Socec & Comp, 1914, ediția a II-a, București, Saeculum, 1997. 	<p>Prelegere, exemplificare, dialog. Predare cu ajutorul proiecțiilor PowerPoint.</p>	
<p>7. Ciclul festiv de primăvară. I.</p> <p>Concepte de bază/ Cuvinte-cheie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zilele Babelor • Mărțișorul – semnificații în diacronie • Moșii. Pornirea plugurilor. Anul Nou agrar. <p>Bibliografie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hedeșan, Otilia (coord.), <i>Mărțișorul. Ediție limitată</i>, Timișoara, Ed. Universității de Vest, 2016. • Marian, Simion Florea, <i>Sărbătorile la români</i>, vol. I, București, Grai și Suflet – Cultura Națională, 1994, p. 281-311. • Mesnil, Marianne; Popova, Assia, <i>Rândunelele care aduc primăvara: întoarcerea păsărilor migratoare în Balcani</i>, în vol. <i>Dincolo de Dunăre. Studii de etnologie balcanică</i>, traducere în limba română de Ana Mihăilescu și Mariana Rădulescu, București, Paideia, 2007, p. 287-314. 	<p>Prelegere, exemplificare. Predare cu ajutorul proiecțiilor PowerPoint.</p>	
<p>8. Ciclul festiv de primăvară. II. Prima săptămână din Postul Paștelui. Sărbătoarea Sântoaderului. Narațiuni, credințe, mentalități.</p> <p>Concepte de bază/ Cuvinte-cheie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Figura mitologică a Sântoaderului în imaginarul folcloric românesc 	<p>Prelegere, exemplificare, dialog. Predare cu ajutorul proiecțiilor PowerPoint.</p>	

<ul style="list-style-type: none"> Manifestări carnavalești. <p>Bibliografie:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hedeșan, Otilia, <i>Lecții despre calendar</i>, Timișoara, Ed. Universității de Vest, 2005, p. 184-200 și 204-209. Marian, Simion Florea, <i>Sărbătorile la români</i>, vol. I, București, Grai și Suflet-Cultura Națională, 1994, p. 239-280. Olinescu, Marcel, <i>Mitologie românească</i>, București, Editura Saeculum I. O., 2001, p. 281. Știucă, Narcisa Alexandra, <i>Sântoaderul - lecturi și mentalități</i>, în anuarul „Din tradițiile românilor din Ungaria” tom 12, publicație a Asociației Maghiare de Etnografie, Gyula, 1999 		
<p>9. Joimări și Joimărița. Anul Nou textil. Narațiuni și credințe.</p> <p>Concepte de bază/ Cuvinte-cheie:</p> <ul style="list-style-type: none"> Figura mitologică a Joimăriței în imaginarul folcloric românesc Reglatoare a muncilor textile Narațiuni și credințe/ Texte și contexte. <p>Bibliografie:</p> <ul style="list-style-type: none"> Marian, Simion Florea, <i>Sărbătorile la români</i>, vol. II, București, Grai și Suflet – Cultura Națională, 1994, p. 98-118. Mușlea, Ion; Bîrlea, Ovidiu, <i>Tipologia folclorului: din răspunsurile la chestionarele lui B. P. Hasdeu</i>, ediția a II-a, București, Ed. Academiei Române, 2010. Olinescu, Marcel, <i>Mitologie românească</i>, București, Editura Saeculum I. O., ediția a II-a 2001, p. 331-332. 	Prelegere, exemplificare. Predare cu ajutorul proiecțiilor PowerPoint.	
<p>10. Sărbătorile ciclului pascal. Valoarea de <i>omen</i> a Paștelor. Alimente rituale.</p> <p>Concepte de bază/ Cuvinte-cheie:</p> <ul style="list-style-type: none"> timpul pascal valoarea de <i>omen</i> alimente rituale practici și credințe. <p>Bibliografie:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hedeșan, Otilia, <i>Lecții despre calendar</i>, Timișoara, Ed. Universității de Vest, 2005, p. 213-223 și 226-244. Marian, Simion Florea, <i>Sărbătorile la români</i>, vol. II, București, Grai și Suflet – Cultura Națională, 1994, p. 122-229. 	Prelegere, exemplificare, dialog. Predare cu ajutorul proiecțiilor PowerPoint.	
<p>11. Sărbătoarea Sângiorzului. Structură și semnificații.</p> <p>Concepte de bază/ Cuvinte-cheie:</p> <ul style="list-style-type: none"> Anul nou pastoral 	Prelegere intensificată. Descriere etnografică bazată pe proiecția unui film etnografic. Discuții și analize pe marginea filmului etnografic	

<ul style="list-style-type: none"> • Ritual și ceremonial • Sângiorzului sau Bloaja/ Blojul în Transilvania. <p>Bibliografie: Gherman, Traian, <i>Sângiorzul sau Bloaja – un obicei agrar la românii din Transilvania</i>, în „Anuarul de Folclor”, nr.V-VII, pe anii 1984-1986, Cluj, 1987.</p>	<p><i>Sângiorzul în localitatea Buru, județul Cluj.</i></p>	
<p>12. Calendarul sărbătorilor estivale: Sânzienele, Rusaliiile.</p> <p>Concepte de bază/ Cuvinte-cheie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ritmurile timpului estival • Rituri și credințe • Alimentele și strămoșii. <p>Bibliografie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fochi, Adrian, <i>Datini și eresuri populare de la sfârșitul secolului al XIX-lea</i>, București, Minerva, 1976. • Pamfile, Tudor, <i>Sărbătorile la români</i>, 1910, reeditat București, Ed. Saeculum I.O., 1997, p. 24-56. 	<p>Prelegere intensificată. Descriere etnografică bazată pe proiecția unui film etnografic. Discuții și analize pe marginea filmului etnografic <i>Boul instruit de Rusalii în localitatea Mănăstirea, județul Cluj.</i></p>	
<p>13. Calendarul festiv autumnal. 26 octombrie (Sf. Dumitru), 1 noiembrie (Ziua Morților, Halloween), 30 noiembrie (Sf. Andrei). Narațiuni, credințe și rituri.</p> <p>Concepte de bază/ Cuvinte-cheie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Narațiuni și credințe • Rituri și semnificații • Ziua Morților, Sănandrei – analiză diacronică. <p>Bibliografie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mesnil, Marianne; Popova, Assia, <i>Sfântul Andrei, ursul și cornul</i>, în vol. <i>Etnologul, între șarpe și balaur. Eseuri de mitologie balcanică</i>, București, Paideia, 1997, traducere de Ioana Bot și Ana Mihăilescu, p. 244-270. • Hedeșan, Otilia, <i>Lecții despre calendar</i>, Timișoara, Ed. Universității de Vest, 2005, p. 329-338 și p. 346-386. • Pamfile, Tudor, <i>Sărbătorile la români</i>, Editura Saeculum I. O., București, 2005, p. 182-187 și p. 218-231. 	<p>Prelegere, exemplificare, dialog. Predare cu ajutorul proiecțiilor PowerPoint.</p>	
<p>14. Curs evaluativ. Colocvii. Prezentarea proiectelor de grup realizate de studenți pe parcursul semestrului.</p> <p>Bibliografie: Bernea, Ernest, <i>Spațiu, timp și cauzalitate la poporul român</i>, București, Humanitas, 2005. Bîrlea, Ovidiu, <i>Colindatul în Transilvania</i>, în „Anuarul Muzeului Etnografic al Transilvaniei pe 1965-1967”, Cluj, 1969. Bot, Nicolae, <i>Studii de etnologie</i>, volum îngrijit de Ioana Bot și Ileana Benga, Cluj, Casa Cărții de Știință, 2008. Brădulescu, Monica, <i>Colinda românească</i>, București, Ed. Minerva, 1981.</p>	<p>Prezentarea proiectelor de grup realizate de studenți pe parcursul semestrului.</p>	

Caraman, Petru, *Colindatul la români, slavi și la alte popoare din sud-estul Europei*, București, Ed. Minerva, 1980.

Caraman, Petru, *Descolindatul în Orientul și Sud-Estul Europei. Studiu de folclor comparat*, Ediție îngrijită și postfață de Ion H. Ciubotaru, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 1997.

Fochi, Adrian, *Datini și eresuri populare de la sfârșitul secolului al XIX-lea*, București, Ed. Minerva, 1976.

Gherman, Traian, *Sângiorzul sau Bloaja – un obicei agrar la românii din Transilvania*, în „Anuarul de Folclor”, nr.V-VII, pe anii 1984-1986, Cluj, 1987.

Hedeșan, Otilia (coord.), *Mărțișorul. Ediție limitată*, Timișoara, Ed. Universității de Vest, 2016.

Hedeșan, Otilia, *Lecții despre calendar*, Timișoara, Ed. Universității de Vest, 2005.

Marian, Simion Florea, *Sărbătorile la români*, vol. I-II, București, Grai și Suflet – Cultura Națională, 1994.

Mesnil, Marianne; Popova, Assia, *Dincolo de Dunăre. Studii de etnologie balcanică*, traducere de Ana Mihăilescu și Mariana Rădulescu, București, Paideia, 2007.

Mesnil, Marianne; Popova, Assia, *Etnologul, între șarpe și balaur. Studii de etnologie balcanică*, traducere de Ioana Bot și Ana Mihăilescu, București, Paideia, 1997.

Mușlea, Ion; Bîrlea, Ovidiu, *Tipologia folclorului: din răspunsurile la chestionarele lui B. P. Hasdeu*, București, Minerva, 1970, ediția a II-a, revizuită, București, Ed. Academiei Române, 2010.

Nicolau, Irina, *Ghidul sărbătorilor românești*, București, Humanitas, 1998, ediția a II-a 2001.

Olinescu, Marcel, *Mitologie românească*, București, Editura Saeculum I. O., 2001.

Olteanu, Antoaneta, *Calendarele poporului român*, București, Paideia, 2001.

Pamfile, Tudor, *Sărbătorile la români. Crăciunul: studiu etnografic*, București, Socec & Comp, 1914, ediția a II-a, Saeculum, 1997.

Pop, Mihai, *Obiceiuri tradiționale românești*, București, Univers, 1999.

Știucă, Narcisa Alexandra, *Spirala sărbătorilor. Rosturi, tâlcuri și deslușiri*, Sibiu, Editura „Astra Museum”, 2014.

Știucă, Narcisa Alexandra, *Sântoaderul - lecturi și mentalități*, în anuarul „Din tradițiile românilor din Ungaria” tom 12, publicație a Asociației Maghiare de Etnografie, Gyula, 1999.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Temele orelor de seminar sunt descrise alături de cursurile pe care le însoțesc. Analiză pe text. Discuții și interpretări.	Analiza unor texte pe baza cunoștințelor teoretice predate la curs. Lucru în perechi, grupuri sau individual.	
2. Temele orelor de seminar sunt descrise alături de cursurile pe care le însoțesc. Analiză pe text. Discuții și interpretări.	Prezentări de texte. „Close reading”, discuții, dialoguri, dezbateri, problematizare, exemplificare.	
3. Temele orelor de seminar sunt descrise alături de cursurile pe care le însoțesc. Analiză pe text. Discuții și interpretări.	Participare activă, elaborare de fișe de lectură din bibliografia obligatorie.	
4. Temele orelor de seminar sunt descrise alături de cursurile pe care le însoțesc. Analiză pe text. Discuții și interpretări.	Analiză de text, problematizare, brainstorming, explicație.	
5. Temele orelor de seminar sunt descrise alături de cursurile pe care le însoțesc. Analiză pe text. Discuții și interpretări.	Participare activă, elaborare de fișe de lectură din bibliografia obligatorie.	
6. Temele orelor de seminar sunt descrise alături de cursurile pe care le însoțesc. Analiză pe text. Discuții și interpretări.	Analiză de text, problematizare, brainstorming, explicație.	
7. Temele orelor de seminar sunt descrise alături de cursurile pe care le însoțesc. Analiză pe text. Discuții și interpretări.	Participare activă, elaborare de fișe de lectură din bibliografia obligatorie.	
8. Temele orelor de seminar sunt descrise alături de cursurile pe care le însoțesc. Analiză pe text. Discuții și interpretări.	Analiză de text, problematizare, brainstorming, explicație.	

9. Temele orelor de seminar sunt descrise alături de cursurile pe care le însoțesc. Analiză pe text. Discuții și interpretări.	Participare activă, elaborare de fișe de lectură din bibliografia obligatorie.	
10. Temele orelor de seminar sunt descrise alături de cursurile pe care le însoțesc. Analiză pe text. Discuții și interpretări.	Analiză de text, problematizare, brainstorming, explicație.	
11. Temele orelor de seminar sunt descrise alături de cursurile pe care le însoțesc. Analiză pe text. Discuții și interpretări.	Participare activă, elaborare de fișe de lectură din bibliografia obligatorie.	
12. Temele orelor de seminar sunt descrise alături de cursurile pe care le însoțesc. Analiză pe text. Discuții și interpretări.	Analiză de text, problematizare, brainstorming, explicație.	
13. Temele orelor de seminar sunt descrise alături de cursurile pe care le însoțesc. Analiză pe text. Discuții și interpretări.	Participare activă, elaborare de fișe de lectură din bibliografia obligatorie.	
14. Seminar evaluativ: Colocviu.	Prezentarea proiectelor individuale realizate de studenți în timpul semestrului.	Analiza performanțelor și rezultatelor studenților la sfârșit de semestru.
Bibliografie: Bibliografia seminarului este aceeași cu bibliografia cursului.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- tematica este elaborată pe baza bibliografiei internaționale a domeniului;
- cadrul didactic are doctoratul și lucrări publicate în domeniul filologie;
- o parte din elementele prezentate în cadrul cursului și seminarului au fost dezbătute în cadrul unor conferințe și prelegeri naționale și internaționale.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoaștere și înțelegere, capacitatea de a explica, interpreta și analiza competent, capacitate de a redacta și a prezenta oral un text științific.	Redactarea și prezentarea unei lucrări scrise de tip proiect de cercetare individuală, pe o temă discutată la curs și la seminar.	75%
10.5 Seminar/laborator	Capacitate de a aplica cunoștințele teoretice acumulate în analizele de texte narrative, din cadrul seminarului.	Prezența și implicarea în timpul orelor de seminar (prezentări și participări la discuții).	25%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • studentul înțelege principalele concepte, le recunoaște și le definește corect; • limbaj de specialitate de bază, minimal, dar corect utilizat; • răspunsuri corecte în proporție de minimum 50% atât la proiectul de cercetare, cât și la nota finală a seminarului. 			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă							
								

Data completării:
08.01.2025

Semnătura titularului de curs

Conf. univ. dr. Eleonora Sava

Semnătura titularului de seminar

Conf. univ. dr. Eleonora Sava

Data avizării în departament:
13.01.2025

Semnătura directorului de departament

Prof dr. Călin Teuțișan

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului